

Spôsob plnenia a ďalší postup úlohy Národný plán budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v Slovenskej republike

Národný plán budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v SR (ďalej len „SK Roadmap“) v súčinnosti so „Stratégiou inteligentnej špecializácie vo výskume, vývoji a inováciách v Slovenskej republike do roku 2020“ (ďalej len „RIS3 SK“) bude dokumentom, ktorého cieľom je stanoviť priority v budovaní a udržovaní domácej slovenskej infraštruktúry výskumu a vývoja (ďalej len „VaV“). Účelom je skordinovanie domácej infraštruktúry VaV, vnútorné skordinovanie vedecko-výskumnej platformy s infraštruktúrou medzinárodnou, stanovenou v Európskom strategickom fóre o výskumných infraštruktúrach plánu budovania (ďalej len „ESFRI Roadmap“) európskych projektov VaV a vytvára predpoklady pre rozvoj základného a aplikovaného výskumu tak, aby bola uspokojená odberateľská prax.

Udržovanie a rozvoj infraštruktúry výskumu a vývoja je podmienkou pre zabezpečenie konkurencieschopnosti VaV Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) v Európskom výskumnom priestore. Infraštruktúra VaV podmieňuje nielen úspešnosť účasti krajiny v európskych projektoch VaV, ale aj hospodársku prosperitu v celosvetovom meradle. Z uvedených dôvodov každá členská krajina EÚ vytvára podmienky pre udržateľnosť a rozvoj infraštruktúry VaV na národnej úrovni a snaží sa byť členom medzinárodných a európskych infraštruktúr.

Pre spracovanie SK Roadmap boli vypracované analýzy členstva, účasti a zastúpenia SR v ESFRI Roadmap. Prehodnotili sa aj zámery členstva Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a možnosti modelu podpory účasti v centrách zariadení projektov ESFRI. Na obsahovom zameraní SK Roadmap svojimi poznatkami, námetmi a doplnkami sa podieľali aj členovia siedmich pracovných skupín pre prioritné oblasti aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja, ktoré boli vytvorené za účelom participácie tvorby RIS3 SK.

V roku 2002 sa kreovalo ESFRI fórum s dvomi národnými delegátmi z členských štátov EÚ, ktoré doteraz programovo pripravilo 48 projektov ESFRI „veľkých“ infraštruktúr európskej budúcnosti. SR participuje na procese tvorby ESFRI Roadmap prostredníctvom prípravy a budovania infraštruktúry VaV na jej území, ako aj členstva v ESFRI fóre a strategických pracovných skupinách v ESFRI Roadmap.

SR je členom v 3-och projektoch ESFRI Roadmap a pozorovateľom v ďalších 3-och. V rámci SK Roadmap bude SR pokračovať v podpore slovenskej účasti v tých projektoch ESFRI Roadmap, do ktorých už je zapojená:

- European XFEL (European X-ray Free-Electron Laser Laser Facility - Európsky röntgenový laser voľných elektrónov),
- ESRF Upgrade (European Synchrotron Radiation Facility - Európske zariadenie pre synchrotrónové žiarenie),
- ILL 20/20 (The Upgrade of the Institut Laue Langevin - Zvýšenie zdroja neutrónov z Inštitútu Laue Langevin – ťažkovodný jadrový reaktor),
- ESSurvey (European Social Survey - Európska sonda sociálnej oblasti),
- FAIR (Facility for Antiproton and Ion Research in Europe - Európske zariadenie na výskum antiprotonov a iónov),
- PRACE (Partnership for Advanced Computing - Partnerstvo pre pokročilé počítanie).

Slovenský výskum má potenciál zapojiť sa do infraštruktúr v ESFRI Roadmap tam, kde vznikajú konzorciá ERIC. Do roku 2015 ide najmä o:

- CLARIN-ERIC (Common Language Resources and Technology Infrastructure - Iniciatíva pre jednotné jazykové zdroje a infraštruktúrne technológie),
- EPOS-ERIC (European Plate Observing System - Európsky systém zemského pozorovania),
- LIFEWATCH-ERIC (LifeWatch e-Science and Technology Research Infrastructure on Biodiversity and Ecosystems Research - Veda o životnom prostredí a technológii výskumnej infraštruktúry biodiverzity a ekosystémov).

SK Roadmap v súčinnosti s RIS3 SK je dokumentom, ktorý stanovuje priority v budovaní a udržovaní domácej slovenskej infraštruktúry výskumu a vývoja a obsahovo prepája vstup do „veľkých“ európskych infraštruktúr, ktoré sa budujú v rámci infraštruktúrneho plánu projektov tak, aby do roku 2015 bolo dokončených alebo zavedených do prevádzky 60% prioritných výskumných infraštruktúr ESFRI Roadmap. Bol prijatý indikatívny viacročný plán pre zostavenie rozpočtu a prioritizáciu investícií súvisiacich s prioritami EÚ a tam, kde je to vhodné, bolo prijaté¹⁾ v ESFRI. Na základe takto definovaného stavu SK Roadmap je zapracovaný v RIS3 SK ako rámcová stratégia Národného plánu budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v SR a bude rozpracovaný do Akčného plánu budovania infraštruktúry VaV v SR s prepojením k prioritám ESFRI Roadmap.

Návrh postupu prác na dokumente SK Roadmap po schválení RIS3 SK

por. čís.	dátum	realizácia	schválenie
1.	24.09.2013	Prerokovanie rámcovej stratégie Národného plánu budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v SR zapracovanej do materiálu RIS3 SK	Rada vlády SR pre VTI
2.	30.09.2013	Predloženie materiálu RIS3 na rokovanie vlády SR so zapracovanou rámcovou stratégiou Národného plánu budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v SR	vláda SR
3.	v priebehu roka 2014	Vypracovanie Akčného plánu budovania infraštruktúry výskumu a vývoja v SR	Rada vlády SR pre VTI

¹⁾ 1. návrh Partnerskej dohody SR na roky 2014-2020 predložený Európskej komisii dňa 28.06.2014 (str. 91)